

SADRŽAJ

- 13 **ALTERNATIVNA ENERGIJA U REPUBLICI SRPSKOJ**
Чедомир Црногорац, Весна Рајчевић, Душица Пешевић
- 27 **TESLINI PRONALASCI U OBLASTI MEDICINE I ODBRANE: NA GRANICAMA STVARNOSTI I NOVIH VIZIJA NAUKE**
doc.dr Elizabeta Ristanović, prof.dr Momčilo Milinović, prof.dr Sonja Radakovic, puk.doc.dr Radovan Čekanac, general-major prof. dr Miodrag Jevtić
- 33 **RUDER BOŠKOVIĆ, PRETEČA SAVREMENE FIZIKE**
Dr.Ivan Tomljenović
- 40 **ЂЕРАЊЕ ОКО РУЂЕРА БОШКОВИЋА**
Зоран Пејачиновић
- 45 **KARCINOM DOJKE**
Doc. Dr sc. Zdenka Gojković
- 51 **PREVENTIVNI PROGRAMI PRIORITETI REFORME PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**
Rasim Agić
- 53 **DA LI JE BAVLJENJE SPORTOM SIGURNA PREVENCIJA NEPRAVILNOG TELESNOG DRZANJA**
Gordana Aleksic
- 55 **ПРИРОДНЕ И СТВОРЕНЕ ВРЕДНОСТИ ЗАПАДНЕ СРБИЈЕ КАО МОГУЋНОСТ ЗА ПРЕКОГРАНИЧНУ САРАДЊУ СА РЕПУБЛИКОМ СРПСКОМ (БИХ)**
Лидија Амићић, Мирјана Бартула
- 61 **МОДЕЛ ОЧУВАЊА ПРИРОДЕ И УСКЛАЂЕНОГ РАЗВОЈА У ПАРКУ ПРИРОДЕ „ШАРГАН - МОКРА ГОРА“**
Лидија Амићић, Слободанка Павловић, Сњежана Маринковић
- 67 **УПУЋИВАЊЕ ПАЦИЈЕНАТА НА СЕКУНДАРНОМ И ТЕРЦИЈАРНОМ НИВОУ ЗД**
Dragica Andreevska Šuleva
- 68 **KROZ EVALUACIJU MORBITETA DO PROMOCIJE ZDRAVLJA ZDRAVSTVENIH RADNIKA**
Ljubica Andrejić, Slavica Stojiljkovic, Slobodan Stojiljkovic
- 72 **AUDITIVNI I EKSTRAAUDITIVNI UTICAJ BUKE NA MORBITET RADNIKA FABRIKE ZA IMPREGNACIJU DRVETA**
Ljubica Andrejić, Slavica Stojiljkovic, Slobodan Stojiljkovic
- 76 **IMPLEMENTACIJA PROGRAMA “PROJEKT ČOVJEK” U CENTRU “MARJANOVAC” , NJEGOV DOPRINOS KVALITETI ŽIVLJENJA I RADNOM OKRUŽENJU**
Anđa – s.Amata Anđelić

- 81 **ПРЕЧИШЋАВАЊЕ И КОНДИЦИОНИРАЊЕ ВАЗДУХА У РАДНИМ ПРОСТОРИЈАМА МЕТОДОМ ФИТОРЕМЕДИЈАЦИЈЕ**
Мирјана Аранђеловић, Гордана Дражић, Урош Радојевић
- 86 **DEGENERATIVNA OBOLJENJA LOKOMOTORNOG SISTEMA -OBOLJEVANJE I PREVENCIJA-**
Dr. Sladjana Arandjelovic, Dr. Sladjana Mitic , Dr.Sladjana Miljkovic
- 90 **EPIDEMIOLOŠKA STRUKTURA HRONIČNIH NEZARAZNIH OBOLJENJA**
Dr. Slađana Arandelović, Dr. Slađana Mitić, Dr.Slađana Miljković
- 92 **MIKSTNI TUMOR GERMINATIVNIH ĆELIJA TESTISA – PRIKAZ SLUČAJA**
Radmila Bajić, Mileta Golubović
- 95 **BAZOCELULARNI KARCINOM KOŽE**
Bajić R., Erović I.
- 97 **DESETOGODIŠNJE ISKUSTVO LIJEČENJA DUPUYTREN-OVE BOLESTI**
Nikola Baros, Branko Despot, Branislava Pušac, Veselinović Srđan
- 103 **SMJERNICE ZA IDENTIFIKACIJU OKOLINSKIH ASPEKATA I OCJENU UTICAJA PREMA ISO 14001 NA KAMENOLOMIMA**
Ekrem Bektašević, Husejin Keran, Alen Baraković
- 109 **IMPLEMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA OKOLIŠEM PREMA ZAHTJEVIMA NORME ISO 14001 U “PILKOM” d.o.o. IZ GRADAČČA**
Ekrem Bektašević, Husejin Keran, Alen Baraković
- 115 **КОРЕЛАТИВНА ПОВЕЗАНОСТ ТУМОРСКИХ ПРОМЈЕНА ДИГЕСТИВНОГ СИСТЕМА И КРВНИХ ГРУПА НА ПОДРУЧЈУ БАЊА ЛУКЕ И ДОБОЈА**
Бранка Билбија, Драгана Шњегота
- 123 **ЕКОЛОШКА БЕЗБЕДНОСТ ОПАСНОГ ТРАНСПОРТА**
Prof. dr Rade Biočanin, mr Sonja Stefanov
- 132 **ENERGETSKA EFIKASNOST I EKO-BEZBEDNOST U USLOVIMA SAVREMENE GLOBALIZACIJE**
Rade Biočanin, Sabina Bektašević
- 143 **MORBIDITET STANOVNIŠTVA KAO POSLEDICA DEVASTACIJE ŽIVOTNE SREDINE**
Akademik SAIN prof. dr Rade Biočanin, akademik prof. dr Dragan Danelišen, prim. Dr sc med Branka Amidžić
- 162 **SISTEMSKA PORODIČNA TERAPIJA – PSIHOEDUKATIVNI I NETWORK MODEL U RADU SA MLADIM SHIZOFRENIM BOLESNICIMA I NJIHOVIM PORODICAMA**
Joka Blagovčanin-Simić, Božana Marijanac, Vesna Popović-Dujić
- 166 **MENTALNO ZDRAVLJE I HIV/AIDS STAVOVI ZAPOSLENIH U CZM U BOSNI I HERCEGOVINI**
Joka Blagovčanin-Simić, Sedin Habibović

- 174 **ЕКОЛОШКИ ГРАДОВИ-ГРАДОВИ БУДУЊНОСТИ**
Мара Божић
- 179 **ANALIZA RADNE SPOSOBNOSTI RADNIKA PROFESIONALNO IZLOŽENIH JONIZUJUĆEM ZRAČENJU**
Jelena Bosnić, Tatjana Gojić, Stevan Jović
- 185 **SISTEM ZELENIH POVRŠINA GRADA BANJALUKA**
Sara Bosnić, dipl. prostorni planer
- 192 **PONAŠANJE SREDNJOŠKOLACA I ZDRAVLJE -pušenje, alkoholizam,**
narkomanija-
Julija Bošković
- 197 **FIZIČKA AKTIVNOST-NEAKTIVNOST ŠKOLSKE DJECE U BIJELOM POLJU**
Julija Bošković
- 201 **GASTRITIS I HELICOBACTER PYLORI INFEKCIJA – POVEZANOST, UČESTALOST, LEČENJE**
Sandra Bošnjak
- 210 **KONTAMINACIJA MLIJEKA I PROIZVODA OD MLIJEKA AFLATOKSINOM M1**
Nedim Brdarić, Zahirović Lejla, Prašović Slavica, Varatanović Maja
- 214 **STIL ŽIVOTA KOD PACIJENATA SA DIABETES MELLITUSOM**
Mariola Bugarski, Mirjana Domic
- 218 **САДРЖАЈ И НАЧИН ОБРАЗОВАЊА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**
Драган Веселиновић, Драгица Ковачевић
- 224 **REKONSTRUKCIJA DOJKE MIKUTANIM LATISSIMUS DORSI REŽNJEM**
Veselinović S, Despot B, Pušac B, Baroš N, Petković M.
- 229 **TRANSPORT OLOVA KROZ HUMANE MEDIJUME**
Milka Vidović
- 235 **MIKROCISTINI KAO EKOTOKSIKOLOŠKI PROBLEM U AKUMULACIJAMA VODE ZA PIĆE**
Milka Vidović, Ivana Trajković, Ilija Tomić
- 242 **NEFARMAKOLOŠKA TERAPIJA U TRETMANU ASTME-INDUKOVANE VEŽBANJEM**
Biljana Vitošević, Radoslav Mitić
- 246 **REKOMBINANTNI HUMANI LEPTIN U TRETIRANJU NEKIH POREMEĆAJA ŽENSKE SPORTSKE TRIJADE**
Biljana Vitošević, Tatjana Popović-Ilić
- 249 **NASILJE U ŠKOLI -Bezbednost učenika-**
Marina Vojnović

- 254 **UTICAJ MEĐULJUDSKIH ODNOSA NA STANJE ZDRAVLJA ZAPOSLENIH U ZDRAVSTVU**
Milenka Vraneš-Grujičić, Amela Pirić, Elvira Deriš
- 257 **ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОПАСНОСТИ ЗАГАЂЕЊА И МОГУЋНОСТИ СПРОВОЂЕЊА МЈЕРА ЗАШТИТЕ ИЗВОРИШТА ВОДЕ ЗА ПИЋЕ**
Душан Врањеш, Раденко Стијепић, Маша Рељић
- 264 **УГРОЖАВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ УСЉЕД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА НА ПОДРУЧЈУ РЕГИЈЕ БАЊА ЛУКА И МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ**
Душан Врањеш, Раденко Стијепић, Маша Рељић
- 271 **ПЛАНИНАРЕЊЕ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**
Александар Вукановић
- 276 **ДОПРИНОС ПЛАНИНАРСКОГ ДРУШТВА „ВУЧЈИ ЗУБ“ СТВАРАЊУ ЕКОЛОШКЕ КУЛТУРЕ**
Александар Вукановић
- 282 **ОЧУВАЊЕ СТАРИХ АУТОХТОНИХ СОРТИ ВОЋАКА У SEOSKIM GAZDINSTVIMA REPUBLIKE SRPSKE**
Dragana Vukojević, Milutin Misimović, Nada Zavišić, Miloš Vidić, Jasmina Simić
- 287 **MALIGNI BOLESTI U REPUBLICI SRPSKOJ**
Živana Gavrić, Darijana Antičić
- 294 **DUVAN I SPORT**
Zivana Gavric
- 302 **MIŠLJENJE MLADIH O KONZUMATORIMA DUVANA**
Gavrić Živana
- 310 **ESTETSKI KVALITET KEJA U NOVOM SADU**
Ana Gačić, Ivana Blagojević
- 318 **UTICAJ PUŠENJA NA MORBIDITET RADNIKA U HEMIJSKOJ INDUSTRIJI**
Glišić Sanja, Kovačević-Miličević Željka, Miličević Milan
- 324 **ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ КАО ИЗВОР ЗАГАЂЕЊА ВАЗДУХА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА БАЊАЛУКА**
Драгојла Голуб, Адријана Бабић, Свјетлана Сиђак, Синиша Цукут
- 329 **MORTALITETA DJECE U REPUBLICI SRPSKOJ U PERIODU 2000-2005. GODINA**
Dragana Grujić-Vujmilović, Živana Gavrić, Siniša Vujmilović
- 334 **FIZIČKA AKTIVNOST KOD OBOLJELIH OD DIABETES MELLITUSA**
Mevlida Gusinjac, Ifeta Erović, Elma Kolić
- 338 **MALIGNI BOLESTI U AMBULANTI IZABRANOG DOKTORA**
Mevlida Gusinjac, Elma Kolić, Ifeta Erović

- 342 **РИЗИЧНО ПОНАШАЊЕ ОДРАСЛОГ СТАНОВНИШТВА У ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ У РЕПУБЛИЦИ СРПскоЈ**
Душанка Данојевић, Јања Бојанић, Драгана Стојисављевић, Весна Грујић, Слајана Шиљак, Јелена Нишкановић
- 349 **ВОДОСНАБДЈЕВАЊЕ И ДИСПОЗИЦИЈА ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА У ДОМАЋИНСТВИМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**
Душанка Данојевић, Јања Бојанић, Драгана Стојисављевић, Весна Грујић, Слајана Шиљак, Јелена Нишкановић
- 357 **NAŠA ISKUSTVA SA BIOPSIJOM ČVORA STRAŽARA KOD KUTANOG MELANOMA**
Despot B, Pušac B, Marić N, Z, Baroš N, Janičić D, Veselinović S, Petković M.
- 364 **PRVA ISKUSTVA U REKONSTRUKCIJI DOJKE NAKON AMPUTACIJE ZBOG KARCINOMA**
Despot B, Pušac B, Topić B, Gajanin R, Talić V, Veselinović S, Petković M
- 370 **PROGRAMI ZA UNAPREĐENJE ZDRAVLJA ZAPOSLENIH**
Mirjana Domić, Mariola Bugarski, Stevan Gvozdenov
- 377 **FIZIČKA AKTIVNOST KOD ŠKOLSKE DJECE**
Sabaha Dračić
- 384 **INTERPRETACIJA REZULTATA MIKROBIOLOŠKIH KRITERIJA ZA HRANU**
Zoran Đerić
- 391 **NOVI MIKROBIOLOŠKI KRITERIJ ZA HRANU LISTERIA MONOCYTOGENES**
Zoran Đerić
- 402 **UČESTALOST POREMEĆAJA LOKOMOTORNOG SISTEMA UČENIKA TREĆEG RAZREDA EKONOMSKE ŠKOLE**
Biljana Djukić, Sandra Hotić-Lazarević, Sandra Kecman-Prodan
- 409 **REZULTATI SISTEMATSKIH PREGLEDA PREDŠKOLSKE DJECE NA PODRUČJU BANJALUKE**
Biljana Đukić, Sanja Kecman Prodan, Milka Čojanović
- 413 **TRETMAN KOMUNALNOG OTPADA TEHNOLOGIJOM RASPLINJAVANJA NA BAZI PLAZME**
Veljko Đukić, Risto Kozomara
- 418 **EFIKASNO KORIŠTENJE ENERGIJE-ODRŽIVA PROIZVODNJA**
Veljko Đukić, Biljana Đukić
- 424 **KARAKTERISTIKE HRONIČNIH MASOVNIH NEZARAZNIH BOLESTI MEĐU RASELJENIM LICIMA SMEŠTENIM U KOLEKTIVNIM CENTRIMA NA SEVERU KOSOVA I METONIJE**
Slađana Đurić, Slobodanka Bašić, Momčilo Mirković, Milan Parlić, Danijela Ilić, Aleksandra Ilić

- 430 DA LI JE TRADICIONALNA NARODNA MEDICINA IZBOR NAŠIH PACIJENATA**
Tatjana Egić, Tatjana Zdravković, Gordana Tomin-Petrović, Snežana Mitrović-Jurkić, Aleksandra Mihajlović
- 437 ZDRAVSTVENA BEZBEDNOST HRANE**
Ifeta Erović, Mevlida Gusinjac
- 440 ZNAČAJ SPORTA ZA ZDRAVLJE I ZNAČAJ SPORTA U ŠKOLI**
Ifeta Erović, Mevlida Gusinjac
- 444 PREVENCIJA MIKROVASKULARNIH KOMPLIKACIJA U ŠEĆERNOJ BOLESTI TIP 2 NA INSULINSKOJ TERAPIJI**
Dragana Živojinović, Dejan Stanojević, Dejan Nešić
- 450 ДР ДРАГОЉУБ СРЕТЕНОВИЋ (1897–1940)**
Славица Жижић Борјановић, Ђурђија Боровњак
- 459 ZDRAVSTVENA SLIKA ODRASLIH STANOVNIKA SREMSKOG OKRUGA**
Nada Zec Petković, B. Malbašić, R. Zec, D. Penjašković
- 467 PRIKAZ SOCIJALNO MEDICINSKIH KARAKTERISTIKA MORTALITETA I MALIGNIH OBOLJENJA NA TERITORIJI SREMSKOG OKRUGA**
Nada Zec Petković, Branka Malbašić, Radovan Zec
- 472 MIŠLJENJE PACIJENATA O KVALITETU RADA ZAPOSLENIH NA KLINICI ZA PSIHIJATRIJU**
Nera Zivlak – Radulović, Maja Šiniković, Anita Mitrović, Dragoljub Marčeta
- 476 ARTERIJSKA HIPERTENZIJA I NUSPOJAVE ANTIHIPERTENZIVA KOD PACIJENATA U PORODIČNOJ AMBULANTI**
Vesna Ivanović, Snežana Stojanović
- 480 PREVENCIJA KOMPLIKACIJA OSTEOPOROZE U AMBULANTI PORODIČNE MEDICINE**
Ljiljana Ivančić, Danka Mičić, Snežana Stojanović
- 485 PRIMARNA CILIJARNA DISKINEZIJA – PRIKAZ SLUČAJA**
Dragan Ilić, Zorica Ilić, Emina Stošić
- 488 ZNAČAJ SISTEMATSKIH PREGLEDA U SMANJENJU MUŠKOG STERILITETA KOD KRIPTORHIČNE DECE**
Dragan Ilić, Zorica Ilić, Emina Stošić
- 491 ANTHRAX OD ZABORAVA DO STVARNOSTI**
Mirjana Ilić, V. Ilić, D. Damjanović, A. Ilić, M. Milčanović
- 492 ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ, КАО ОСНОВ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ**
Предраг Илић, Светлана Илић, Зоран Јањуш
- 498 УТИЦАЈ И ЕФЕКТИ КРЕОЗОТНОГ УЉА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЕРЕ ЗА СМАЊЕЊЕ И КОНТРОЛУ РИЗИКА**
Светлана Илић, Предраг Илић

503 CERVIKALNA MEDIJASTINOSKOPIJA U DIJAGNOSTICI MEDIJASTINALNE LIMFADENOPATIJE

Janičić Dušan, Despot Branko, Maksić Milanko

507 ISPITIVANJE SADRŽAJA PRIRODNIH RADIONUKLIDA U KERAMIČKIM PLOČICAMA

Marija Janković, Dragana Todorović, Jelena Nikolić, Nataša Latinović

513 ЛАЗА К. ЛАЗАРЕВИЋ, ВЕЛИКАН ТРИДЕСЕТДЕВЕТОГОДИШЊЕГ ЖИВОТНОГ ВЕКА-160 ГОДИНА ОД РОЂЕЊА

Јеленковић Анкица

522 ЦИВИЛНО ВОЈНА САРАДЊА ВОЈСКЕ СРБИЈЕ У ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И РАЗВОЈУ СПОРТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Др Зоран Јефтић, мр Апо Галамић, доц. др Елизабета Ристановић

540 UTICAJ PROFESIONALNIH STRESORA NA NIVO ŠEĆERA U KRVИ EKSPONOVANIH RADNIKA

Jovica Jovanović, Jovana Jovanović, Strefan Jovanović

545 UDIO KARCINOMA U STOPI SMRTNOSTI KOD RASELJENIH LICA SA PODRUČJA OPŠTINE HAŽIĆI U PERIODU 1996-2000g

Prim.dr Slavica Jovanović

The 21st century has brought us to a point where we have demonstrated the capability of physical bodies to move and interact naturally. For the world-wide human population energy represents a far more complex notion, which is essential to know the better we, as a race, are still not able to provide for sustainable survival on the planet we inhabit. Energy that we witness the anthropogenic pressing on the environment, the growth of human population, the increased demands for natural resources and their ever quicker disappearance, according to some relevant models, the beginning of 21st century could see the disappearance of energy that will lead to the non-functionality of geological reserves of fossil fuels on the global level, which essentially marks the global imbalanced process with insupportable consequences on the global economy, as well as on the existence of human population.

Key words: energy, energy resources, alternative energy resources, environment.

УЧЕШЋЕ

Ученици остварују у овом моделу своје личностне жеље од низа параметара, приволачно од стандарда и циљева који дефинишу квалитет живота. При томе заборавају да једна битка чиницицу – за потребе константног раста и обезбеђивања квалитета живота хумана популација сваког неконтролисано користе/испоштвава природне ресурсе и енергетике изворе. Морална је, пак, дилема начина на који се и оазисе се прве природне ресурса дава у свијету а дилему је једноставно формулирати: она која имају већу количину природних ресурса највише имају од њих користи. Питање одрживог развоја и ширине коришћења енергије у будућности је, хтели ми то признати или не, питање оистања наше цивилизације са стандардима хумане популације. Од катастрофичног, блиског постова неравнотежне борбе све већих издвоја хумане популације и све мањих залиха руда, фосфорна и фосфатна горива, могуће је да нас спашавају „алтернативни/обновљиви извори енергије“.

Појми одрживог развоја. Раст хумане популације је један од детерминаната развоја наше цивилизације и једна од детерминаната енергије за њу/успјех. Тај раст захтева, након свега, све већу експлоатацију једног другог система – природног, па се отуда очекује да ће у будућности (третице) природне средине (простора и ресурса) бити све актуелнија у будућности. Не може се оспорити хумана популација прати на развој, али се може зауставити у нешто мањем